Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2021 talousarvioesityksen täydentämisestä

EK 53/2020 vp – HE 146/2020 vp – HE 227/2020 vp – VaVM 36/2020 vp

Lausuma 3 (s. 38, K 2/2022 vp, liite 3)

Liikenneturvallisuustoiminnan kehittäminen ja kestävä rahoituspohja

> Momentti 31.20.51
>
> Eduskunta edellyttää, että tieliikenteen turvallisuustoiminnan kehittämistarpeet selvitetään ja huolehditaan siitä, että liikenneturvallisuustyön rahoituspohja varmistetaan pitkäjänteisesti kestävällä tavalla.

Liikenne- ja viestintäministeriössä on valmisteilla liikenneturvallisuusstrategia. Strategian taustalla on pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman kirjaus liikenneturvallisuudesta. Strategian tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta kaikkien liikennemuotojen osalta. Tieliikenteen osalta tämä tavoite kytkeytyy erityisesti EU:n nollavisioon, jonka päämääränä on vähentää tieliikennekuolemien määrä nollaan. Valmisteltava liikenneturvallisuusstrategia olisi pitkän aikavälin strategisen ohjauksen väline. Strategia laaditaan vuosille 2022–2026.

Strategiatyössä on selvitetty liikenteen turvallisuustoiminnan kehittämistarpeet ja tarkasteltu liikenneturvallisuustyön rahoituspohjaa. Strategialle ei ole erikseen osoitettu rahoitusta vaan toimenpiteet toteutetaan kunkin vastuutahon määrärahojen puitteissa. Suurin osa toimenpiteistä toteutetaan nykyisen toiminnan suuntaamisena ja määrärahalisäyksiä vaativien toimenpiteiden osalta päätetään erikseen normaalissa valtiontalouden suunnittelussa. Toimenpiteiden rahoitus perustuu myös muiden hankkeiden, kuten valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, puitteissa laadittuihin rahoitussuunnitelmiin ja -ohjelmiin. Lisäksi rahoitusta voidaan hakea esimerkiksi EU:sta pilotointi- ja kehityshankkeisiin. Tavoitteena on, että liikenneturvallisuusstrategia valmistuu vuoden 2022 alkupuolella.

Ennaltaehkäisevä liikenneturvallisuustyö on rahoitettu vuodesta 2017 lähtien vakuutusyhtiöiltä kerättävällä liikenneturvallisuusmaksulla, joka perustuu liikenneturvallisuusmaksusta annettuun lakiin (471/2016). Vakuutusmaksutulosta ohjataan yhden prosentin määräraha tieliikenteen turvallisuuden edistämiseen mm. Liikenneturvalle, 39 Valtioneuvoston julkaisuja 2022:26 Liikennevakuutuskeskuksen yhteydessä toimivalle Onnettomuustietoinstituutille (OTI) sekä Ahvenanmaan maakunnan liikenneturvallisuustyöhön. Liikenneturvallisuusmaksun tuoton on todettu olevan vähemmän kuin liikenneturvallisuusmaksusta annettua lakia säädettäessä odotettiin. Sosiaali- ja terveysministeriössä vuonna 2021 aloitetun hankkeen tavoitteena on muuttaa liikenneturvallisuusmaksusta annettua lakia (471/2016) siten, että liikenneturvallisuusmaksun määrä nostettaisiin vastaamaan liikenneturvallisuustyöhön käytettävän rahoituksen tarvetta.

Asia ei anna enää aihetta toimenpiteisiin.

Maija Ahokas, yksikön johtaja, liikenne- ja viestintäministeriö

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2022 talousarvioesityksen (HE 146/2021 vp) täydentämisestä

HE 216/2021 vp – EK 48/2021 vp

Lausuma 6 (s. 45, K 2/2022 vp, liite 3)

Momentti 31.01.02

Eduskunta edellyttää, että Kyberturvallisuuskeskuksen rahoituspohjaa vahvistetaan siten, että se pystyy huolehtimaan tehtävistään, kyberturvallisuuden kehittämisohjelman toteuttamisesta sekä varautumaan riittävästi kyberturvallisuusympäristöön liittyviin vaatimuksiin ja uhkiin.

Suomi on tunnettu korkeasta kyberturvallisuusosaamisestaan. Kaiken Suomesta löytyvän kyberturvallisuusosaamisen valjastaminen käyttöön on tärkeää, jotta nopeasti kehittyvässä digitaalisessa toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin ja haasteisiin kyetään vastaamaan ja luomaan samalla edellytykset suomalaisyritysten pääsylle kyberturvallisuuden eurooppalaisille markkinoille.

Kyberturvallisuuskeskuksen rahoitusta on tällä hallituskaudella vahvistettu pysyvästi yhteensä noin 3,6 miljoonalla eurolla. Vuodelle 2021 ja 2022 liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle osoitettiin Suomen kestävän kasvun ohjelman myötä yhteensä 3 milj. euroa kyberturvallisuuden tutkimusinvestointiin ja 2 milj. euroa kyberturvallisuuden harjoitustoimintaan. Toimintojen rahoitus jatkuu myös vuosina 2023–2025 yhteensä 5 milj. eurolla. Vuoden 2022 täydentävässä talousarviossa kansallisen koordinointikeskuksen toiminnan rahoitukseen esitettiin ja osoitettiin 750 000 euroa.

Suomen kyberturvallisuusstrategian mukaisesti kehittämisohjelma ulottuu yli hallitus - kausien ja se sisältää kyberturvallisuuden kehittämisen lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita ja painopistealueita.

Kyberturvallisuuden kehittämisohjelman kanssa annettiin myös valtioneuvoston periaatepäätös tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla (TITUKRI). Tarkoitus on kasvattaa viranomaisten osaamista, kyvykkyyksiä ja resursointia. TITUKRI-periaatepäätöksessä esitettyjen toimenpiteiden toimeenpanemiseksi osoitettiin Liikenne- ja viestintävirastolle 1,6 miljoonan euron lisärahoitus. Liikenne- ja viestintäministeriö jatkaa työtä Kyberturvallisuuskeskuksen rahoituspohjan vahvistamiseksi ja huomioi määrärahatarpeet tulevissa JTS- ja talousarvioehdotuksissaan.

Maija Ahokas, yksikön johtaja, liikenne- ja viestintäministeriö